

JOAN F. MIRA

“Ara que ens comparen amb Sicília (no per l’esplendor medieval i barroc de Palerm, no per Taormina, no pels temples d’Agrigent), tornem a ser notícia, doncs. I en menys de dos mesos, el 14 de març, la no-notícia serà que hem tornat a votar PP i PSOE, submisament, massivament, i que tornem a no ser res. Fins al pròxim desastre, crim o personatge tenebrós”

Fabra, notícia

Ja ho deuen haver comprovat vostès, si llegeixen amb alguna atenció la premsa dita “nacional”, nacional d’Espanya, inclosos els diaris de més circulació de Barcelona: hi ha notícies del País Valencià, després de molts anys d’absència. Fins i tot els diaris de Madrid parien una mica de nosaltres, d’alguns de nosaltres, d’alguna cosa que passa en alguna part del nostre territori. Gràcies al senyor Carlos Fabra, president de la Diputació de Castelló, els diaris *nacionales* ens dediquen algun titular destacat. Pareix que, en el darrer mig segle, del País Valencià només han eixit dos fets o dos notícies que tingueren un interès real per al que se’n sol dir Espanya, Catalunya inclosa. El primer fet va ser la riuada o pantanada de Tous, que cuejà vint anys, però que passà ràpidament d’actualitat, submergida per altres riuades i catàstrofes diverses, que són la informació que més cultiven els mitjans de premsa, ràdio i televisió, i que més atrau i n’entreté els consumidors. No hi ha res com un bon desastre, no hi ha res més gustosament interessant. Res, excepte un bon escàndol o un bon crim. I el màxim plaer és quan crim i escàndol van o sembla que van units. Aquesta és la tenebra de la condició humana: el gust per la foscor, per la contemplació de la desgràcia, per l’agradable esgarrifança que provoca el dolor dels altres –dolor intens o dolor massiu: crim cruel o catàstrofe–, la complaença en els fons tèrbols que es remouen. Velles misèries: només cal llegir la Bíblia. Perquè el segon fet produït a València i declarat d’interès general va ser el crim d’Alcàsser, ara fa poc més de deu anys. La cruel passió de tres adolescents, convertida en passió immunda per al consum més baix i més groller. L’elemental maldat d’uns delinqüents convertida en pantalla o en excusa per buscar foscors més inexpressables. Recorde, les setmanes i els mesos següents, programes de televisió, converses de barra de bar on la indecència humana passejava i triomfava sense fre. I això era la notícia: la catàstrofe, el crim. Sembla que no hem fet res d’interessant en altres camps: no hem estat notícia, a la premsa espanyola, per l’atractiu o el pes dels nostres polítics, per l’acció o les decisions dels nostres governants, per les nostres empreses, pels nostres pintors, escriptors, músics, per res que hàgem fet i que haja estat vist com a important des de Madrid o, ai dolor, des de Barcelona. Per la premsa d’allà –i no diguem per la televisió–, salvant excepcions escadusseres, som com Múrcia, la Rioja o Cantàbria: un espai inconcret, sense protagonisme, sense protagonistes dignes de tal nom. Molt menys que Extremadura, que té el senyor Rodríguez Ibarra. Molt menys que Galícia, que Andalusia o que Castella –la Manxa.

Hem produït només un personatge amb nom reconegut, Eduardo Zaplana, i no precisament en tant que valencià d’origen o de vocació. A Madrid tothom sap qui és Jordi Pujol, Artur Mas i Duran i Lleida, i Maragall i tota la resta, i ara Carod-Rovira. A Barcelona no saben –ho he comprovat entre persones informades– ni qui és el president de la Generalitat Valenciana. Ara, però, tothom comença a saber qui és Carlos Fabra, a llegir els seus fets memorables, a pensar que en aquest país de falles, traques, terres mítiques i ciutat d’imaginàries ciències, per fi passa alguna cosa interessant. Com una catàstrofe bíblica, com un crim repugnant, com aquesta història de caciquisme amb un segle de retard, petita i trista història provincial, res a veure amb la grandesa sagnant d’algun exemplar Don Corleone. Ara que ens comparen amb Sicília (no per l’esplendor medieval i barroc de Palerm, no per Taormina, no pels temples d’Agrigent), tornem a ser notícia, doncs. I en menys de dos mesos, el 14 de març, la no-notícia serà que hem tornat a votar PP i PSOE, submisament, massivament, i que tornem a no ser res. Fins al pròxim desastre, crim o personatge tenebrós. Estic de mal humor, vostès dispensen.